

THEATER | WERELDPREMIÈRE | BUENOS AIRES, ARGENTINIË

MARIANO PENSOTTI & GRUPO MAREA

Diamante

NOORDERZON SPECIAL BUSTRIP NAAR DUITSLAND [DUISBURG]

VOOR PENSOTTI'S NIEUWE
MARATHONMEESTERSTUK

MARIANO PENSOTTI OVER *DIAMANTE*

'Ik wil jullie het gevoel geven dat jullie indringers zijn'

"Google en Facebook bouwen ware steden voor hun werknemers die voorbeeldige leefomgevingen bieden. In Californië. Niet in China en Oost-Europa! Daar bouwen ze dorpen die puur en alleen zijn bestemd voor de exploitatie van mensen." *Diamante* van Mariano Pensotti gaat over een gelijknamige bedrijfsstad, meer dan een eeuw geleden gebouwd door de Duitse kolen- en staalondernemer Emile Hügel in het Noord-Oosten van Argentinië. "Diamante en Hügel hebben nooit bestaan", zegt de Argentijnse maker. "Ik heb mij laten inspireren door Fordlândia, een stad die in 1928 is gebouwd door Henry Ford, midden in de Braziliaanse jungle. Ford wilde daar zijn eigen rubber gaan verbouwen, voor de banden van zijn auto's."

Het werd een fiasco. Zowel de rubberbomen als de werknemers bezweken aan allerlei ziektes. Al na zes jaar trok Ford zich uit de stad terug. "Tot de vroege jaren 2000 heeft hij leeg gestaan", vertelt Pensotti. "Maar sinds kort wonen er weer een paar duizend mensen. De meeste gebouwen zijn al die tijd intact gebleven. Die zijn nu gekraakt. En dat terwijl er in de wijde omgeving helemaal niets te doen is!" De schuchtere herleving van Fordlândia, het schril contrast tussen de luxe hoofd kantoren in Silicon Valley en de brute hangars uit de documentaire *The Cleaners*, waar duizenden moderne slaven zonder enige training en begeleiding twaalf uur per dag de meest gruwelijke beelden moeten bestuderen om Facebook te zuiveren van kinderporno en ander sadistisch geweld – wat Pensotti maar wil zeggen is dat de corporate city hoogst actueel is.

VERZAMELPUNT MARIANO PENSOTTI | HELE DAG

zo 26 aug | 11:00 – 0:00 uur

entree | 49 inclusief busretour naar Duisburg
taal | Spaans, Duits en Pools met Duitse ondertiteling

N
D
E
R
N

‘Bedrijfssteden ontsporen altijd. Managers zijn control freaks’

Ook al zijn we hem bijna helemaal ontwend. Ooit was de wereld bezaaid met steden, gebouwd en gerund door grote ondernemingen. Eindhoven is een stad geworden dankzij het succes van Philips. “Het begint meestal heel aangenaam”, zegt Pensotti. “Met mooie huizen en voorbeeldige voorzieningen. Maar dan wordt het steeds naargeestiger. Managers zijn control freaks.” Totale controle door en totale afhankelijkheid van één of meer grote bedrijven betekent vaak ook dat zulke steden met hun private burgemeesters mee ten onder gaan. Eindhoven wist de lang slepende teloorgang van Philips te pareren met een transformatie tot design- en dienstestad. Maar de binnenstad van Detroit, hoofdstad van de Grote Drie Amerikaanse autofabrikanten General Motors, Ford en Chrysler, is tot op heden een ontvolkte en vervallen ghost town.

‘Meer wil ik er niet over zeggen, ik wil jullie graag verrassen’

Ook met Pensotti's creatie loopt het slecht af. *Diamante* duurt alles bij elkaar een uur of zes, onderbroken door twee pauzes. “De voorstelling is verdeeld in drie hoofdstukken die de ontwikkeling van de stad laten zien. Meer wil ik er niet over zeggen, ik wil jullie graag verrassen.” Voor zover bekend wordt het de eerste Noorderzon-voorstelling ooit die niet in Nederland te zien zal zijn. *Diamante* is een coproductie van Noorderzon, Grand Theatre en de Ruhrtriennale, een prestigieus festival in het Roergebied, het voormalige hart van de Duitse kolonmijnen en staalfabrieken. *Diamante* staat in het Landschapspark Duisburg-Nord, in een enorme hal die tot 1965 dienst deed als krachtcentrale voor vijf nabije hoogovens.

‘Utopia's ontsporen vaak.

Maar dat betekent niet dat we moeten ophouden met zoeken’

Het kost een paar uren, maar dan krijg je ook wat. De hal in Duisburg biedt Pensotti meer dan voldoende ruimte om zijn fictieve bedrijfsstad na te bouwen. Wij zitten straks niet op stoeltjes naar een podium te kijken. Wij lopen door die huizen heen. Daar gebeurt het. “Ik wil jullie het gevoel geven dat jullie indringers zijn in een wereld waar je eigenlijk niet welkom bent, waar je niet thuishoort”, zegt Pensotti.

Op Noorderzon 2017 stond hij met *Burning bright in the forest of the night*, een ingenieuze combinatie van film, theater en poppentheater die de linkse Argentijnse intelligentsia op de pijnbank legt, en exploreert wat er resteert van hun marxistisch geïnspireerde idealen. *Diamante* gaat over de wreedste vorm van kapitalisme. Wat is het verband tussen deze twee schijnbare uitersten? Hoe geraakte Pensotti van het linkse A naar het rechtse B? “Zowel Karl Marx als Emile Hügel proberen een utopia te realiseren. Utopia's ontsporen vaak. Maar dat betekent niet dat we de zoektocht naar een utopia moeten opgeven.”

Als Argentijn is Pensotti zeer begaan met de situatie in zijn land. Van buitenaf lijkt Argentinië het meest Europese land van Latijns Amerika.

‘Het IMF is helemaal niets veranderd. Het is precies zo als in 2000!’

Maar politieke leiders strooien met geld om hun achterban tevreden te houden, met als gevolgen hyperinflatie en een groeiende staatsschuld. In zijn voorstellingen zoekt hij naar alternatieven. “Het neoliberale kapitalisme is de enige weg. Dat is de boodschap die wij de laatste dertig jaar te horen hebben gekregen. I don't agree at all. Het was één grote hersenspoeling. Het is waar dat het moeilijk is om voorbeelden te geven van utopia's die wél hebben gewerkt. Maar veel socialistische en communistische experimenten die uiteindelijk zijn mislukt, werkten in veel opzichten véél beter dan de wereld waarin we nu leven. Van mijn landgenoten leeft inmiddels bijna de helft onder de armoedegrens. We hebben de plicht te blijven zoeken naar alternatieven.”